

Életbölcselet és spiritualitás

Bakos Gergely bencés szerzetes és tanár munkájából minde-
nekelőtt a történeti szemlélet következetes érvényesítésére,
az életbölcseleti és párbeszédközpontú közösségi filozófia
iránti elköteleződésre hívnám fel a figyelmet. A középkori fi-
lozófiát elemző írások nem kizárólag a szigorú értelemben vett
tudományos logikát követik, hanem rámutatnak a hagyomány
gondozásának egzisztenciális jelentőségére.

Ha a gondolkodás eleven tapasztalatára hagyatkozunk,
a régmúlt idők szerzői hozzánk szólnak, lelkiismeretünkre
hatnak, intenzív párbeszédbe elegyedünk velük, és a lélekve-
zetésként felfogott gondolkodás révén elkezdjük megérteni
azoknak az alapvető kérdéseknek a tétjét, amelyek már a filo-
zófia kezdeténél jelen voltak. Ezek a kérdések és problémák a
mai embert még inkább kihívás elé állítják. Napi tapasztalunk,
hogy a politikai erőfeszítések ellenére nincs béke a világban.
A jólét fokozásával nem következett be az áhított boldog-
ság. A sokszor nehezen kivívott szabadsággal nem jár mindig
együtt a felelősségteljes viszonyulás. A tudományos kísér-
letek által feltáruló újabb tudás és technológia nehezen
találkozik a bölcsesség erényével. Éppen ezért nagy szükség
van arra a filozófiai indíttatású gondolkodásra, amelyet e kötet
tanulmányai képviselnek, és jelzik, hogy tévúton járunk, ha
a filozófiát a mindenkori tudományfelfogás Prokrusztész-
ágyába akarjuk kényszeríteni. A filozófia éppen azáltal serken-
ti a felelősségteljes gondolkodást, hogy reflektál a hétköznapi
és ünnepnapos élményeinkre, illetve arra, hogy a vallási és mű-
vészeti tapasztalatok beépülnek ön- és világértelmezésünkbe.

Bakos könyve arra figyelmeztet, hogy a filozófia ele-
ven hagyományából táplálkozó gondolkodás csak akkor

tud megfelelni a valóság teljességének, ha kellő alázattal ráhatározódik a gondviselésre. A gondolkodás így a munka, a közösségi élet, az ima és a hálaadás dimenzióiban bontakozik ki.

Ez a tanulmánykötet éppen annak példája, amit a szerző Cusanus munkásságának értékelése során fogalmazott meg: „azt mutatja meg, hogy az egyházban elkötelezett élet, a kritikus filozófiai-teológiai reflexió, valamint a másvallásúval való párbeszéd nem eleve összeegyeztethetetlenek egymással.”

Budapest, 2018. január 8.

Sárkány Péter